

**Analiza działalności
Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej
w Nakle nad Notecią w 2014 r.**

Biblioteki publiczne miasta i gminy Nakło nad Notecią

Biblioteki publiczne w mieście i gminie Nakło pracują w sieci, którą tworzy Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna przy ul. Bartkowskiego 1 wraz z Wypożyczalnią książek dla dorosłych przy ul. Dąbrowskiego 20 oraz filie biblioteczne:

- Dziecięca,
- w Szpitalu,
- Ogólna na os. Łokietka,
- w Paterku,
- w Potulicach,
- w Ślesinie,
- w Trzeciewnicy.

Posiadają zbiory liczące 81 111 jednostekewidencyjnych (w tym 33 audiobooki). Dysponują bazą lokalową o powierzchni użytkowej liczącej 575 m², którą w miarę możliwości finansowych systematycznie ulepsza się dbając również o bezpieczeństwo i estetykę pomieszczeń. Przykładem jest filia biblioteczna w Trzeciewnicy, która od stycznia 2014. r rozpoczęła działalność w Centrum Kulturalno-Ekologicznym. Placówka ta została wyposażona w nowe meble biblioteczne (regały, biurka, stoliki i krzesła), zyskała też znacznie na estetyce. Łączne wydatki na wyposażenie to ponad 20 000 zł.

Wszystkie placówki wyposażone są komputery, drukarki, kserokopiarki, skanery, aparaty fotograficzne, PiMBP w Nakle ponadto w 2 laptopy, rzutnik i ekran oraz nagłośnienie.

Zatrudnienie

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Nakle dysponuje 14-sto osobową kadrą bibliotekarską, w tym 8 osób z wykształceniem wyższym, w tym 2 osoby z wykształceniem podyplomowym, 5 z wykształceniem pomaturalnym bibliotekarskim i 1 z wykształceniem średnim oraz 2 pracownikami administracji (gł. księgową oraz informatyk) i 2 pracownikami obsługi zatrudnionymi w wym. ½ etatu każdy.

Stan czytelnictwa

W 2014 r. biblioteki miasta i gminy Nakło zarejestrowały 4 280 czytelników, którzy odwiedzali je 50 899 razy. Natomiast w różnorodnych formach pracy upowszechnieniowej uczestniczyło 4 465.

*Użytkownicy aktywnie wypożyczający
wg wieku*

Ogółem	do 5 lat	6-12	13-15	16-19	20-24	25-44	45-60	pow. 60
4280	131 (3,1%)	765 (17,87%)	396 (9,25%)	508 (11,87%)	379 (8,86%)	940 (21,96%)	764 (17,85%)	397 (9,28%)

wg zajęcia

Ogółem	Osoby uczące się	Osoby pracujące	Pozostali
4 280	1 991	1 258	1 031

W 2014 roku wypożyczono 65 604 książki, 3 181 gazet i czasopism, na miejscu udostępniono 677 książek i 5 645 gazet i czasopism, z wypożyczeń międzybibliotecznych skorzystało 33 osoby, z usług kserograficznych i wydruków komputerowych 729 osób, z bezpłatnego dostępu do Internetu 8 808 osób.

Wypożyczalnia książek przy ul. Dąbrowskiego 20 realizuje formę udostępniania zbiorów ph.: „Książka na telefon” adresowaną do niepełnosprawnych i chorych mieszkańców Nakła. Na telefoniczne życzenie czytelnika bibliotekarz dostarcza literaturę do domu. W roku 2014 z tej formy korzystano 57 razy.

Zakupy książek

W 2014 r. zakupiono **2 684** książki oraz 5 audiobooków na kwotę **57 044** zł, w tym:

- z dotacji gminnej – 516 książek a kwotę 15 000 zł
- z dotacji powiatowej 486 książek. na kwotę 10 000,00 zł.
- ze środków własnych – 550 na kwotę 10 000
- z dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego – 1 132 książki i 5 audiobooków na kwotę 22 044 zł.

Pozyskane środki ze źródeł zewnętrznych

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Nakle pozyskała:

- Z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych do biblioteki” - **22 044** zł.

Zrealizowano ze środków finansowych Biblioteki Narodowej w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa.

- Z budżetu Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, na realizację projektu „Akcja Lato 2014” - **2 500** zł. Projektem objętych zostało 6 filii bibliotecznych gminy Nakło, a jego realizacja przebiegała na przełomie lipca i sierpnia.
- Z Instytutu Książki w ramach Dyskusyjnych Klubów Książki - 24 egz. darów na wartość 615,80 zł oraz z innych źródeł 166 egz. darów na wartość 3 519,10zł. Łącznie 190 darów na wartość **4 134,90** zł

Razem wysokość środków pozyskanych w formie rzeczowej i finansowej to kwota **28 678,90 zł**.

Ponadto PiMBP w Nakle wypracowuje własne dochody. W 2014 r. wyniosły one **16 183 zł**

Szkolenia pracowników

▪ W ramach Programu dotacyjnego "Szkolenia dla bibliotekarzy 2014" realizowanego przez Instytut Książki ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w cyklu szkoleń uczestniczyło 7 pracowników merytorycznych.

Szkolenia obejmowały następujące tematy:

-Innowacyjne formy promocji książki i biblioteki - animacje przestrzeni np. FlashMob, Lipdub.

- Wydłuż swoją dobę – zarządzanie sobą w czasie

- Edukacja informacyjna oraz zbiory typu Open Access

- Darmowe oraz oparte o wolne licencje zasoby graficzne do wykorzystania w pracy bibliotekarza – jak szukać i co można z nimi zrobić?

▪ 24 marca jeden bibliotekarz uczestniczył w szkoleniu "Infografika – graficzne piękno – tworzenie i realizacja promocyjnych materiałów w bibliotece i o bibliotece", zorganizowanym w ramach Programu Rozwoju Bibliotek przez Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną w Bydgoszczy, finansowane przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego.

▪ 16 czerwca jeden bibliotekarz uczestniczył w prezentacji systemu ACADEMICA Biblioteki Narodowej umożliwiającym zastąpienie tradycyjnej formy wypożyczeń międzybibliotecznych wypożyczalnią publikacji w postaci cyfrowej.

▪ 25 czerwca dwóch bibliotekarzy uczestniczyło w spotkaniu moderatorów Dyskusyjnych Klubów Książki w WiMBP w Bydgoszczy.

▪ 17-18 września – główna księgowa uczestniczyła w seminarium dla dyrektorów i głównych księgowych instytucji kultury.

▪ 25 września trzech pracowników biblioteki uczestniczyło w wizycie studyjnej pn. „W partnerstwie z tradycją, kulturą i nowoczesnością” w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Barcin im. Jakuba Wojciechowskiego. Celem wizyty studyjnej było upowszechnienie dobrych pomysłów i praktyk barcińskiej biblioteki, która łączy tradycję i historię lokalną, promocję kultury oraz nowe technologie. Biblioteka przedstawiła swoje doświadczenia dotyczące budowania partnerstwa lokalnego z instytucjami i organizacjami na terenie gminy, opartego na trzech zasadach: tradycja – kultura-nowoczesność. Wizytujący mieli także okazję zapoznać się z nowymi budynkami na terenie gminy Barcin, w której w latach 2010- 2013 zbudowano od podstaw siedzibę biblioteki głównej w Barcinie oraz filię w Piechcinie, przy wykorzystaniu funduszy z Programu Wieloletniego Infrastruktura bibliotek.

W formie warsztatowej dyskutowano o wpływie nowych technologii na zwiększenie liczby użytkowników biblioteki.

- 22 października dyrektor oraz informatyk Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Nakle uczestniczyli we Wrocławiu w konferencji biblioteczej poświęconej tematowi zarządzania i ochrony zbiorów bibliotecznych z wykorzystaniem technologii EM oraz RFID.
- 16 grudnia główna księgową uczestniczyła w seminarium edukacyjnym „Zarządzanie projektami finansowymi ze środków Unii Europejskiej”

Komputeryzacja

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Nakle posiada 35 komputerów, w tym 3 pozyskane w 2008 r. w ramach programu „Ikonka bis”, 10 w ramach Programu Rozwoju Bibliotek w 2009 r. oraz 8 pozyskanych w 2012 r. w ramach programu „Kraszewski. Komputery dla bibliotek”. Wszystkie placówki biblioteczne posiadają łącze internetowe oraz udostępniają Internet bezpłatnie.

Dział księgowości wyposażony jest w program komputerowy SYMFONIA- 2 moduły: kadry i płace, finanse i księgowość.

Na 12 komputerach działa biblioteczny program komputerowy SOWA 2 (licencja dotyczy modułów: podstawowego, retrokonwersji, katalogu, opracowania inwentarza, akcesji druków zwartych, obsługi wypożyczalni ze statystykami, skonstrum, zdalnego zamawiania i rezerwowania). W program SOWA 2, oprócz głównej biblioteki (w 2004 r.), wyposażone zostały wszystkie filie biblioteczne, w których od 2012 r. następował proces elektronicznego opracowania zbiorów zakupionych przed 2008 r.

W 2012 r. w Wypożyczalni książek przy ul. Dąbrowskiego 20 uruchomiony został elektroniczny system udostępniania zbiorów. Od września 2014 r. program działa również w filii w Trzeciewnicy oraz filii przy szpitalu.

Z końcem 2014 r. zakończony został proces wpisywania zbiorów zakupionych przed 2008 r do katalogu elektronicznego. Umożliwi to w 2015 r. objęcie pozostałych filii bibliotecznych elektronicznym systemem rejestracji czytelników. Dzięki niemu wszyscy czytelnicy będą mieli możliwość m.in. zamawiania, rezerwowania i prolongowania książek on-line.

Wszystkie nowości biblioteczne wprowadzane są na bieżąco do systemu przez bibliotekarza z działu gromadzenia.

Wybrane zadania realizowane przez Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną w Nakle nad Notecią w 2014 r.

Nakielska księżnica oraz jej filie pełnią nie tylko funkcje tradycyjnie przypisane bibliotekom, są też miejscem przyjaznych spotkań o charakterze edukacyjnym, kulturalnym i artystycznym. W ich programie od lat są *spotkania ph. „Niepospolici ludzie powiatu nakielskiego” oraz wystawy „Moje fascynacje” i „Galeria Jednego Obrazu”, których celem jest promocja miasta i powiatu poprzez jego mieszkańców, tworzenie i utrwalanie pozytywnego wizerunku regionu, jako miejsca skupiającego ludzi posiadających pasję. To właśnie dla ludzi z pasją, zainteresowanych rękodziełem powstały biblioteczne kluby „Zręczne ręce” w Nakle oraz „Kreatywny kącik” w Paterku. Panie spotykają się w bibliotekach raz w miesiącu poznając m.in. techniki wyrobu biżuterii, układania mozaiki,*

filcowania i haftu, dzieliły się umiejętnościami tworzenia ozdób bożonarodzeniowych czy zdobienia jajek wielkanocnych

Swoją ofertę kulturalną Biblioteka kieruje również do miłośników literatury organizując spotkania autorskie i wieczory poetyckie. W 2014 r. czytelnicy mieli okazję porozmawiać z aktorem Romanem Kłosowskim oraz pisarzami Janem Grzegorzczakiem, Mariolą Pryzwan, Sławomirem Koprem i Jackiem Getnerem. W nakielskiej placówce gościła też Jolanta Szwalbe, autorka czterech antologii cytatów, natomiast o gwarze pałuckiej niezwykle interesująco opowiadał Mirosław Binkowski, autor „Mojego słownika gwary pałuckiej”. Liczne grono sympatyków mają też biblioteczne spotkania z poezją i muzyką. W bibliotece występowali Roman Ziemiański z piosenkami Bułata Okudźawy oraz artyści bydgoscy Wanda i Eugeniusz Rzyscy wraz z Romą Warmus, którzy przygotowali spektakl poetycko-muzyczny „Zabierz mnie Mistrzu do Efrem”, dedykowany pamięci Jana Pawła II.

Prowadząc działalność upowszechnieniową Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Nakle stara się uwzględniać różnorodne potrzeby i zainteresowania odbiorców.

Do miłośników historii i sztuki adresowane były cykle wykładów Anny Sergott „*Historia pisana złotem*” oraz „*Historia architektury rezydencjonalnej*”, natomiast dla ciekawych świata zorganizowano spotkanie z Markiem Pindralem, autorem książki „Chiny od góry do dołu”, który spędził w Chinach dwa lata jako wykładowca języka angielskiego na Uniwersytecie w Chengdu. Czas spędzony w Państwie Środka pozwolił mu poznać ten kraj od podszewki, dzięki czemu czytelnicy usłyszeli barwną opowieść o chińskiej rzeczywistości pełnej egzotyki i kontrastów. Równie ciekawe spotkanie odbyło się z młodą kcyńską Dominik Zatylną, która opowiadała o swojej fascynacji Paryżem, ilustrując ją fotografiami, które można było również podziwiać na wystawie w szubińskiej księgarni. Dla zainteresowanych polskim sądownictwem w czerwcu odbyło się bezpłatne szkolenie zorganizowane przez Fundację Court Watch Polska w ramach projektu „Stań przed sądem – przekonaj się sam!”. Szkolenie obejmowało podstawowe informacje na temat polskiego sądownictwa, praw i obowiązków obywatela przed sądem, terminologii używanej w sądach i przygotowywało do udziału w programie badawczym „Obywatelskiego Monitoringu Sądów”.

Włączając się w działania promujące współczesną literaturę oraz jej twórców, biblioteka przy ul. Dąbrowskiego 20 oraz filie w Ślesinie, Paterku, Potulicach i Trzeciewnicy uczestniczą w ogólnopolskim projekcie Instytutu Książki „*Dyskusyjne Kluby Książki*”. Na comiesięcznych spotkaniach miłośnicy dobrej książki mogą porozmawiać o wspólnie przeczytanych tytułach przekonując się, iż nie trzeba być krytykiem, by czerpać przyjemność z dyskusji o literaturze.

Wiele działań w zakresie upowszechniania czytelnictwa, kultury i edukacji biblioteki miasta i gminy adresują do najmłodszych czytelników. Systematycznie organizowane są lekcje biblioteczne, głośne czytanie, zajęcia literackie, plastyczne, komputerowe i świetlicowe, konkursy oraz spotkania autorskie. Z najmłodszymi czytelnikami spotykali się m.in. Ewa Chotomska, Paweł Beręsewicz i Gaja Kołodziej, która poprowadziła również warsztaty kreatywnego pisania. Corocznie filie biblioteczne przygotowują też dla dzieci ciekawą ofertę wakacyjną. Na jej program składają się zajęcia literackie i plastyczne, wycieczki, warsztaty i spotkania, które pomagają im rozwijać pasję, stanowią źródło zdobywania wiedzy, ale też pozwalają po prostu dobrze się bawić. W okresie ferii zimowych we wszystkich filiach bibliotecznych zajęcia odbywały się codziennie, zaś w okresie wakacji letnich zorganizowano 5-dniowe zajęcia profilaktyczno-integracyjne dofinansowane ze środków

Gminnego Funduszu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W listopadzie w Filii Dziecięcej Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Nakle odbył się konkurs recytatorski pod tytułem „Barwy jesieni” adresowany do dzieci w wieku 5-6 lat. Do udziału w konkursie wzięły udział dzieci z siedmiu nakielskich przedszkoli.

Przytoczone powyżej informacje to tylko wybrane elementy pracy upowszechnieniowej bibliotek publicznych miasta i gminy Nakło nad Notecią. Ich kadra biblioteczna dąży do stworzenia takiego modelu instytucji bibliotecznej, która zaspokoi potrzeby mieszkańców wsi i miast powiatu nakielskiego, pobudzi aktywność kulturalną, umożliwi poszerzanie wiedzy i zapewni miłe spędzanie wolnego czasu.

Działalność upowszechnieniowa w 2014 r. w statystyce

	ilość	frekwencja
Imprezy artystyczne	8	224
Spotkania autorskie, inne	14	510
Cykl wykładów „Muzyczne Czwartki”	1,	28,
Cykl wykładów „Historia pisana złotem”	1,	18,
Cykl wykładów „Historia architektury rezydencjonalnej”	4,	129,
Spotkania Klubów „Zręczne Ręce”, „Kreatywny kącik”	17	136
Dyskusyjny Klub Książki, Klub Książki dla Młodzieży	44	354
Spotkania z seniorami (F. Ślesin)	4,	44,
Warsztaty kreatywnego pisania z Gają Kołodziej	2	37
zajęcia biblioteczne (literackie, edukacyjne), konkursy literackie, plastyczne, pokazy filmów	47	686
Zajęcia komputerowe	2,	28,
Pogadanki, odczyty, dyskusje nad książką	25	361
Głośne czytanie	30	380
Lekcje biblioteczne i wycieczki	29	600
Gry stolikowe, zabawy ruchowe, zaj. plastyczne, inne	115	930
Wystawy, wystawki	76	
Ogółem	419	4 465

Informacje o działalności Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Nakle dostępne są na stronie internetowej www.biblioteka-naklo.pl. Tutaj dostępny jest również katalog on-line zbiorów nakielskiej biblioteki.

Biblioteka umożliwia korzystanie z hotspotu. Warunkiem udostępnienia jest posiadanie Karty Czytelnika i odebranie kodu dostępu z Biblioteki.

W 2014 r. na stronę internetową biblioteki zanotowano **19 999 wejść**.

